

דף קנו.

או"ח סימן תקא פעיף א

עין משפט א.

- א. אין מבקעין עצים מן הקורות שעומדות לבנין^ב, ולא מקורה שנשברה ביו"ט^ל אפי' הייתה רעועה מערב יו"ט וקרובה להשבר^מ.
- ב. נשברה מערב יו"ט וא"א להסיקה כך, מבקעין ממנה חתיכות גדולות ע"י שינוי, לא בקרדום ולא במגל^נ אלא בסכין של קצבים שנקרא קופיץ בצד הקצר שלו.
- יש אוסרין בקופיץ ולא התירו אלא בסכין.

או"ח סימן תקיח פעיף ז

עין משפט ב.ג.

- ח. מתחילין בערימות התבן אף שהכניסם לאוצר אם התבן סרוח ויש בהם קוצים ואז עומדים להסקה.

או"ח סימן תצז פעיף ב

עין משפט ד.

- ב. דגים ועופות וחיה שהם מוקצה^ו אין משקים אותם ביו"ט, ואין נותנים לפניהם מזונות שמא יבא ליקח מהם^ז.

כ. ממשנה וגמ' בביצה ל"א, משום שהם מוקצה מחמת חסרון כיס וא"כ אסור לטלטלן אפי' לצורך גופן או מקומן. כה"ח אות א', ומ"א ס"ק א'. ועיין לעיל בסי' ת"ק ס"ק י"א במנחת אשר.

ל. הגם שעכשיו אחרי שבירתה עומדת להסקה, מ"מ בבין השמשות לא עמדה לשם כך, מרש"י ביצה ל"א ע"ב. ולדעת מר"ן בסי' תצ"ה דאזיל לטעמיה כדעת הרי"ף והרמב"ם דמוקצה ביו"ט אסור, וגם למתירים מוקצה ביו"ט כאן זה נולד ואסור. שם אות ב'.

מ. ולא אומרים כיון שהיתה רעועה דעתו עליה.

נ. משום עובדין דחול.

ס. אף שאינם מחוסרים צידה רק מוקצים כגון מיועדים לסחורה וכדומה.

ע. ויג' הגם שטילטולם אינו אלא מדרבנן וא"כ הוי גזירה לגזירה, מ"מ צ"ל דשמא יקח מהם זה חשש קרוב הוא וחוששין לו אע"פ שעיקר האיסור אינו אלא מדרבנן. כה"ח אות ו'.

ו. כבהמה טמאה ועופות טמאים אין איסור להשקותם וליתן לפניהם מזונות דאינם ראויים לאכילה. מ"א ס"ק ב'.

ז. ובשבת שאין החשש שמא יקח מהם, מותר לתת לפניהם מים ומזון אפי' בטהורים.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

וכל מה שאסור לאכלו או להשתמש בו משום שהוא מוקצה, אסור לטלטלו.

עין משפט ה. או"ח סימן תצח פ"ה ג

ג. בהמות שיוצאות ורועות מחוץ לתחום אבל נכנסות ולנות בתוך התחום הרי הם מוכנות ומותר לקחת מהם לשוחטן ביו"ט^פ, אבל הרועות מחוץ לתחום^ז וגם לנות שם, אם נכנסו ביו"ט אין שוחטין^ק מהם שהם מוקצין דאין דעת אנשי העיר עליהן.

ד. במה דברים אמורים בבהמת ישראל אבל בבהמת אינו יהודי אין בהם דין מוקצה שאין הא"י צריך הכנה^ר, אא"כ באו מחוץ לתחום בשביל הישראל^ש.

ה. ספק באו מחוץ לתחום בשביל הישראל מותר^ת דספיקא להקל במוקצה, ואם הביאם הא"י לצורך אינו יהודי אחר, או אפי' הביאם בסתם בעיר שרובה א"י מותר, שכל המביא לצורך הרוב מביא.

גם בטוריים ביו"ט שאסור ליתן לפנייהם שמא יטול מהם, בריחוק מהם קצת מותר ליתן לפנייהם. מ"א ס"ק ב'. מ"ב אות ה', דכיון שהצריכהו לרחק קצת יש בזה היכר ולא ישכח. מ"מ באותם שאין מזונותיהם עליך אסור גם בריחוק מקום קצת.

פ. ומשקין הבהמות ביו"ט לפני השחיטה כדי להפריד בין העור והבשר כדי שתהיה נוח להפשיטה, מביצה דף מ' ע"א, במשנה וגמ' ורש"י שם. והרי"ף פירש שם משום סירכא הבאה מחמת זיעה. כה"ח אות כ"ו.

ומה שבאות ולנות בתוך התחום לאו דוקא כל לילה, אלא אפי' באים לפרקים הוי מוכנות. מ"ב אות י"ב מגמ'.

צ. כגון שכל זמן הקיץ הן מחוץ לתחום אף שנכנסות בזמן הגשמים מ"מ כל ימי הקיץ אין דעת אנשי העיר עליהם.

ק. אף שאין בהם איסור תחומין כגון שבאו מאליהן או עירבו, ג"כ אין שוחטין משום שאינם מוכנות ומוקצין הם. מ"ב אות ט"ו.

ר. עיין בסי' תצ"ז ובכף החיים שם אות צ"ב הטעם.

ש. רק לאותו ישראל שהובאו בשבילו, אבל לישראל אחר מותרים, כמ"ש בסי' תקט"ו סעיף ה'.

ת. ורק בספק מחוץ לתחום הקלו, אבל לא בכל ספק מוקצה דספיקו להחמיר וה"ה בספק מוכן אסור כמ"ש בסי' תצ"ז סעיף ג'. כה"ח אות ל"ה.

עין משפט ו.

אור"ח סימן שיז סעיף א

א. הקושר קשר של קיימא^א וגם מעשה אומן חייב כמו קשר הגמלים והספנים, אבל קשר של קיימא ואינו מעשה אומן פטור אבל אסור, וה"ה מעשה אומן ואינו של קיימא.

הגה: ויש חולקים וס"ל דכל קשר של קיימא אפי' אינו מעשה אומן חייבין עליו^ב.

הגה: י"א דכל קשר שאינו עשוי להתירו באותו יום נקרא קשר של קיימא^ג, וי"א עד^ד שבעה ימים.

א. ב. קשר שאינו של קיימא ואינו מעשה אומן מותר לקשרו לכתחלה.

א. שבת קי"א במשנה וגמ' קי"ב. הכלל בזה יש ג' חילוקי דינים, להרי"ף והרמב"ם והשו"ע אם הוא קשר של קיימא שדעתו שיהיה קשור כך לעולם והוא ג"כ מעשה אומן חייב חטאת בין על קשירתו בין על התרתו, ואם הוא קשר של קיימא ואינו מעשה אומן פטור אבל אסור. ואם אינו מעשה אומן ואינו של קיימא מותר לכתחלה. ודעת הרא"ש והטור והרמ"א דלא תלוי כלל במעשה אומן אלא העיקר אם עשוי לעמוד כך לעולם חייב חטאת ואם אין דעתו לקשרו לעולם תלוי במחלוקת אם אין דעתו להתירו עד ז' ימים פטור אבל אסור, אבל דעתו להתירו תוך ז' ימים מותר אף לכתחלה. ודעת הכלבו דוקא אם יש בדעתו להתירו באותו יום עצמו הוא שמותר לכתחלה אבל יותר מאותו יום פטור אבל אסור.

והגם שאין לנו היום ביה"מ להקריב חטאת נפ"מ לענין פסולי עדות דאם עבר על מה שחייב חטאת בשוגג ועשה הדבר במזיד נפסל לעדות מן התורה, ואם קידש אשה בפני אותו עד א"צ גט, אבל בעד שעבר על מה שאסור אבל פטור אינו נפסל אלא מדרבנן וצריכה גט אם קידש בפניו. ועוד דפסולי עדות מדרבנן צריכים הכרזה כמ"ש בחו"מ סי' ל"ד.

ב. זו דעת הרא"ש והטור. כל שראוי למאכל בהמה מותר לקשור בהם בשבת דלא שייך בו קשר של קיימא, רמב"ם פ' י' הלכה ד'. ודוקא בגמי לח דכשתיבש יתנתק אבל בקש או בעלין של לולבין אפי' לחין דינו כקש ותבן שאינו מתנתק ואסור, כ"כ בח"א כלל כ"ז אות ח'. אך לדעת רש"י גם במאכל בהמה שייך בזה קושר ועיין בס"ד ובכה"ח שם אות ט"ז. ועיין בכה"ח אות י' ואות י"א.

ג. ואם עשוי להתירו בו ביום מותר ולדידם אפי' ב' קשרים זה על זה במקום שעשוי להתירם באותו יום מותר להתירם ולקשרם אפי' שבכה"ג זה מעשה אומן, אולם לדעת הרי"ף והרמב"ם והשו"ע אסור, ומ"מ קשר ועליו עניבה לכ"ע מותר אם הוא עתיד להתירו בו ביום, ובעניבה לבד מותר אפי' אם ירצה שיעמוד כך ימים רבים, כה"ח אות י"ב. גם בקשר שאינו עשוי להתירו באותו יום לדעה זו פטור אבל אסור אבל להתחייב רק בדעתו לעמוד לעולם או לימים רבים. כה"ח אות י"ג מאחרונים.

ד. ולא עד בכלל דהיינו פחות מז' ימים מותר אפי' לכתחלה ויותר מז' ימים פטור אבל אסור, מ"א ס"ק ב'. אבל דעת הט"ז דכל שהוא יותר מיום אחד פטור אבל אסור גם לדעה זו.

הגה: והתרתו ^ה דינו כמו לענין קשירתו.

א. ג. לצורך מצוה כגון שקושר למדוד אחד משיעורי תורה מותר לקשרו בקשר שאינו של קיימא אפי' הוא מעשה אומן ^ו.

הגה: וי"א דיש ליזהר ^ז שלא להתיר שום קשר שהוא של שני קשרים זה על זה, שאין אנו בקיאים מה הוא קשר של אומן שאפי' אינו של קיימא אסור לקשרו וה"ה להתירו.

הגה: ובמקום צער ^ח אין לחוש דאינו אלא אסור דרבנן, ובמקום צער לא גזרו.

עין משפט ז. אר"ח סימן שמא סעיף א

א. מתירים נדרים בשבת אם הם לצורך השבת ^ט, כגון שנדר שלא לאכול או לא לשתות, ואפי' היה לו זמן להתירם לפני השבת ^י.

ה. ^י המתיר חייב רק בעל מנת לקשור כ"כ הב"י בשם הרא"ש. והיינו מן התורה אבל מדרבנן אסור להתיר אפי' שלא על מנת לקשור ב"י ולבוש. ועיין בכה"ח אות י"ז.

ו. ^י וצ"ל דמיירי שא"א בענין אחר, מ"א ס"ק ג'. וכיון שדעת רש"י ותוס' ועוד דאפי' במקום מצוה אסור יש ליזהר היכא דאפשר לעשותו בעניבה. כה"ח אות כ'.

ז. ^י להרי"ף והרמב"ם דבעינן תרתי לחיוב חטאת מ"מ באחד מהם פטור אבל אסור. אבל לדעת הרא"ש שהעיקר שלא יהיה של קיימא ב' קשרים ע"מ להתירם בו ביום מותר לקשרם וכן להתירם, מ"מ לענין דינא יש להחמיר כהרי"ף והרמב"ם והשו"ע ואפי' הרמ"א כתב שכן נוהגין להחמיר. כה"ח אות כ"ה.

ח. ויש חולקים אפי' במקום צער, ועיין בכה"ח אות כ"ו.

^י ובמקום שמותר להתירו ואינו יכול להתירו מותר גם לחתכו רק שלא יעשה כן בפני עם הארץ כדי שלא יקל יותר, כה"ח אות כ"ח מח"א.

^י כל קשר שלא נעשה לקיום זמן רב מותר להתירו ע"י גוי דהוי שבות דשבות לצורך שבת, כה"ח אות ל"ב מח"א.

ט. ^י ממשנה שבת קנ"ז, וביו"ד סי' רכ"ח סעיף ג' כתב הטעם "ממצוא חפצך". וכשמתירים בשבת אומרים רק ג"פ מותר לך ולא שאר הדברים שמוסיפים בנוסח ההתרה בחול דאין בהם צורך השבת, כה"ח אות ב'.

ה"ה לצורך דבר מצוה אפי' שאין בזה צורך השבת מתירין בשבת דהוי חפצי שמים ולא חפצך, שם אות ג'.

ובדיעבד שהתירו נדרים שלא לצורך השבת מותרים כמ"ש בס"י של"ט - סעיף ד'.

^י וה"ה שנדר שלא ללבוש איזה בגד והוא צורך השבת ג"כ הוי צורך השבת ולא דוקא אכילה ושתיה וכך משמע מיו"ד סי' רכ"ח סעיף ג', ואפשר שגם אם נדר שלא יישן בשבת הוי מצורך עונג השבת ומתירין.

וגם תכשיטי אשה הם לצורך השבת, כה"ח אות ה' מרש"י נדרים ע"ז ע"א.

י. מיהו לכתחלה לא יתירם כי אם בע"ש אם נזכר מהם.

א. ב. הבעל יכול להפר נדרי אשתו ב אפי' שאינם לצורך השבת משום שאם לא יפירם לה בו ביום ל לא יוכל עוד להפירם.

י"ד סימן רלד סעיף כד

כד. כג. מפירין נדרים בשבת אע"פ שאינם לצורך שבת מ, ולא יאמר לה מופר ליכי כדרך שאומר בחול אלא מבטל בלבד ואומר לה טלי ואכלי טלי ושתי וכיוצא בזה.

עין משפט ז.

י"ד סימן רכח סעיף ג

ג. ג. ההתרה היא שאומרים לו ג"פ מותר לך או שרוי לך או מחול לך. הגה: ובכל לשון שיאמר מהני.

ג. ד. אפי' מעומד מועילה ההתרה, וכן בקרובים ובלילה או בשבת פ, ואפי' אם היה אפשר מע"ש להתירו ובלבד שיהיה צורך שבת. וחרמי צבור נהגו להתירם בשבת ז אע"פ שאינם צורך שבת.

ב. ה"ה האב לבתו, אבל לא יאמר לה מופר ליכי כדרך שאומר לה בחול אלא מבטל בלבד, ואומר לה טלי ואוכלי או טלי ושתי, י"ד סי' רל"ד סעיף כ"ד. ועיין ביו"ד שם בסעיפים נ"ה-נ"ח איזה דברים הבעל והאב יכולים להפר.

ל. ולא מעת לעת כמ"ש ביו"ד סי' רל"ד סעיף כ"א.

מ. ממשנה שבת קנ"ז ע"ב, ובנדרים ע"ו ע"ב. ואע"ג דחכם אינו מפר בשבת שלא לצורך כמו בסי' רכ"ח סעיף ג' בבעל שאני כיון שאם אינו מפר עד שתחשך אינו יכול להפר שוב. ש"ך ס"ק מ'.

נ. ובדיעבד מספיק בפעם אחת, אלא עושים ג"פ לחזק הענין, וכ"כ הב"י והב"ח בשם הרמב"ם. ש"ך.

ס. מימרא דאביי בנדרים דף ע"ו ע"א.

ע. כתב בתשובת רע"א בהשמטות לסי' ע"ג דדוקא בקרובים שאין הפסול בגוף דהרי כשרים לדון לאחרים, וכן בלילה דדבר אחר גורם דהיינו הזמן, משא"כ בנשים וה"ה בקטנים אין ראויים להתרת נדרים, וה"ה בן י"ג שנה ויום אחד שלא נבדק אם הביא ב' שערות פסול להתרת נדרים, דלא סמכינן בזה על חזקה דרבא ע"כ יש להזהר לקחת אנשין שהתמלא זקנם. עיין בפ"ת אות ב'.

פ. ממשנה בשבת דף קנ"ז ע"א, ובנדרים ע"ז ע"א.

צ. משום דבשבת כולם מקובצים ואם לא יתירו אז לא יוכלו להתיר, וה"ה ביחיד שיום האחרון שלו שיכול להתיר נדרו רק בשבת דמותר. ש"ך ס"ק ח'.

עין משפט ט.

יו"ד סימן רלד סעיף כא

כא. כ. עבר היום ושתק אפי' אינו כוון בשתיקתו אלא לצערה אינו יכול להפר^ק, אבל אם שתק משום שאינו יודע שיש ביד הבעל להפר, או אפי' יודע אלא שנדרה נדר שסבור שאינו יכול להפר אותו כגון שחשב שאין זה מנדרי עינוי נפש, הרי זה יכול להפר אפי' אחרי כמה ימים, ולא נקראת שתיקתו קיום, ושעת ידיעתו^ר כאילו היא שעת הנדר או יום השמועה ויכול להפר לה כל אותו היום.

עין משפט י.

או"ח סימן שמא סעיף א

א. מתירים נדרים בשבת אם הם לצורך השבת^ש, כגון שנדר שלא לאכול או לא לשתות, ואפי' היה לו זמן להתירם לפני השבת^ת.
א. ב. הבעל יכול להפר נדרי אשתו^א אפי' שאינם לצורך השבת משום שאם לא יפירם לה בו ביום^ב לא יוכל עוד להפירם.

יו"ד סימן רכה סעיף ג

עין לעיל עין משפט ח

ק. ממסקנת הגמ' בדף ע"ח ע"ט, והיינו אם עבר היום, אבל אם שותק ע"מ לקיים לאלתר שוב אינו יכול להפר אפי' בו ביום, כ"כ הר"ן והביאו הב"י. ש"ך ס"ק ל"ה.
ר. ממשנה פ"ז ע"ב, ור"ן שם.
ש. ממשנה שבת קנ"ז, וביו"ד סי' רכ"ח סעיף ג' כתב הטעם "ממצוא חפצך". וכשמתיירים בשבת אומרים רק ג"פ מותר לך ולא שאר הדברים שמוסיפים בנוסח ההתרה בחול דאין בהם צורך השבת, כה"ח אות ב'.
ה"ה לצורך דבר מצוה אפי' שאין בזה צורך השבת מתירין בשבת דהוי חפצי שמים ולא חפצך, שם אות ג'.
ובדיעבד שהתירו נדרים שלא לצורך השבת מותרים כמ"ש בס"י של"ט- סעיף ד'.
וה"ה שנדר שלא ללבוש איזה בגד והוא צורך השבת ג"כ הוי צורך השבת ולא דוקא אכילה ושתיה וכך משמע מיו"ד סי' רכ"ח סעיף ג', ואפשר שגם אם נדר שלא יישן בשבת הוי מצורך עונג השבת ומתירין.
וגם תכשיטי אשה הם לצורך השבת, כה"ח אות ה' מרש"י נדרים ע"ז ע"א.
ת. מיהו לכתחלה לא יתירם כי אם בע"ש אם נזכר מהם.
א. ה"ה האב לבתו, אבל לא יאמר לה מופר ליכי כדרך שאומר לה בחול אלא מבטל בלבד, ואומר לה טלי ואוכלי או טלי ושתי, יו"ד סי' רל"ד סעיף כ"ד. ועיין ביו"ד שם בסעיפים נ"ה-נ"ח איזה דברים הבעל והאב יכולים להפר.
ב. ולא מעת לעת כמ"ש ביו"ד סי' רל"ד סעיף כ"א.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

דף קנז:

עין משפט א.

או"ח סימן שיז סעיף א

א. הקושר קשר של קיימא^א וגם מעשה אומן חייב כמו קשר הגמלים והספנים, אבל קשר של קיימא ואינו מעשה אומן פטור אבל אסור, וה"ה מעשה אומן ואינו של קיימא.

הגה: ויש חולקים וס"ל דכל קשר של קיימא אפי' אינו מעשה אומן חייבין עליו ד.

הגה: י"א דכל קשר שאינו עשוי להתירו באותו יום נקרא קשר של קיימא ה,

ג. שבת קי"א במשנה וגמ' קי"ב. הכלל בזה יש ג' חילוקי דינים, להרי"ף והרמב"ם והשו"ע אם הוא קשר של קיימא שדעתו שיהיה קשור כך לעולם והוא ג"כ מעשה אומן חייב חטאת בין על קשירתו בין על התרתו, ואם הוא קשר של קיימא ואינו מעשה אומן פטור אבל אסור. ואם אינו מעשה אומן ואינו של קיימא מותר לכתחלה.

ודעת הרא"ש והטור והרמ"א דלא תלוי כלל במעשה אומן אלא העיקר אם עשוי לעמוד כך לעולם חייב חטאת ואם אין דעתו לקשרו לעולם תלוי במחלוקת אם אין דעתו להתירו עד ז' ימים פטור אבל אסור, אבל דעתו להתירו תוך ז' ימים מותר אף לכתחלה. ודעת הכלבו דוקא אם יש בדעתו להתירו באותו יום עצמו הוא שמותר לכתחלה אבל יותר מאותו יום פטור אבל אסור.

והגם שאין לנו היום ביה"מ להקריב חטאת נפ"מ לענין פסולי עדות דאם עבר על מה שחייב חטאת בשוגג ועשה הדבר במזיד נפסל לעדות מן התורה, ואם קידש אשה בפני אותו עד א"צ גט, אבל בעד שעבר על מה שאסור אבל פטור אינו נפסל אלא מדרבנן וצריכה גט אם קידש בפניו. ועוד דפסולי עדות מדרבנן צריכים הכרזה כמ"ש בחו"מ סי' ל"ד.

ד. זו דעת הרא"ש והטור. כל שראוי למאכל בהמה מותר לקשור בהם בשבת דלא שייך בו קשר של קיימא, רמב"ם פ' י' הלכה ד'. ודוקא בגמי לח דכשתייבש יתנתק אבל בקש או בעלין של לולבין אפי' לחין דינו כקש ותבן שאינו מתנתק ואסור, כ"כ בח"א כלל כ"ז אות ח'. אך לדעת רש"י גם במאכל בהמה שייך בזה קושר ועיין בס"י שכ"ד ובכה"ח שם אות ט"ז. ועיין בכה"ח אות י' ואות י"א.

ה. וואם עשוי להתירו בו ביום מותר ולדידם אפי' ב' קשרים זה על זה במקום שעשוי להתירם באותו יום מותר להתירם ולקשרם אפי' שבכה"ג זה מעשה אומן, אולם לדעת הרי"ף והרמב"ם והשו"ע אסור, ומ"מ קשר ועליו עניבה לכ"ע מותר אם הוא עתיד להתירו בו ביום, ובעניבה לבד מותר אפי' אם ירצה שיעמוד כך ימים רבים, כה"ח אות י"ב. גם בקשר שאינו עשוי להתירו באותו יום לדעה זו פטור אבל אסור אבל להתחייב רק בדעתו לעמוד לעולם או לימים רבים. כה"ח אות י"ג מאחרונים.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

וי"א עד י' שבעה ימים.

א. ב. קשר שאינו של קיימא ואינו מעשה אומן מותר לקשרו לכתחלה.

הגה: והתרתו ז' דינו כמו לענין קשירתו.

א. ג. לצורך מצוה כגון שקושר למדוד אחד משיעורי תורה מותר לקשרו בקשר שאינו של קיימא אפי' הוא מעשה אומן ח'.

הגה: וי"א דיש ליזהר ט' שלא להתיר שום קשר שהוא של שני קשרים זה על זה, שאין אנו בקיאים מה הוא קשר של אומן שאפי' אינו של קיימא אסור לקשרו וה"ה להתירו.

הגה: ובמקום צער י' אין לחוש דאינו אלא אסור דרבנן, ובמקום צער לא גזרו.

עין משפט ב. אר"ח סימן שו סעיף ו

ז. חפצי שמים מותר לדבר בהם בשבת כגון חשבונות של מצוה כ

ו. ולא עד בכלל דהיינו פחות מז' ימים מותר אפי' לכתחלה ויותר מז' ימים פטור אבל אסור, מ"א ס"ק ב'. אבל דעת הט"ז דכל שהוא יותר מיום אחד פטור אבל אסור גם לדעה זו.

ז. המתיר חייב רק בעל מנת לקשור כ"כ הב"י בשם הרא"ש. והיינו מן התורה אבל מדרבנן אסור להתיר אפי' שלא על מנת לקשור ב"י ולבוש. ועיין בכה"ח אות י"ז.

ח. וצ"ל דמיירי שא"א בענין אחר, מ"א ס"ק ג'. וכיון שדעת רש"י ותוס' ועוד דאפי' במקום מצוה אסור יש ליזהר היכא דאפשר לעשותו בעניבה. כה"ח אות כ'.

ט. להרי"ף והרמב"ם דבעינן תרתי לחיוב חטאת מ"מ באחד מהם פטור אבל אסור. אבל לדעת הרא"ש שהעיקר שלא יהיה של קיימא ב' קשרים ע"מ להתירם בו ביום מותר לקשרם וכן להתירם, מ"מ לענין דינא יש להחמיר כהרי"ף והרמב"ם והשו"ע ואפי' הרמ"א כתב שכן נוהגין להחמיר. כה"ח אות כ"ה.

י. ויש חולקים אפי' במקום צער, ועיין בכה"ח אות כ"ו.

יא. ובמקום שמותר להתירו ואינו יכול להתירו מותר גם לחתכו רק שלא יעשה כן בפני עם הארץ כדי שלא יקל יותר, כה"ח אות כ"ח מח"א.

יב. כל קשר שלא נעשה לקיום זמן רב מותר להתירו ע"י גוי דהוי שבות דשבות לצורך שבת, כה"ח אות ל"ב מח"א.

יג. ומותר לחשב מה שצריך לסעודת מצוה, כתובות דף ה', מ"א ס"ק י'.

ולפסוק צדקה ל ולפקח על עסקי רבים מ, וכן לשדך ולארס נ, ללמד תינוק אומנות ס והיינו לדבר אם רוצה להשתכר, אבל לשוכרו בשבת ולהזכיר לו סכום מעות אסור.

הגה: י"א דבמקום שנוהגים ליתן לקורא בתורה לעשות מי שברך ונודרים לצדקה לחזן אסור לפסוק בשבת כמה יתן, אך המנהג להקל ע כיון שמותר לפסוק לצדקה.

ל. אף דאין מקדישין בשבת כמ"ש בסי' של"ט סעיף ד', כתב הר"ן שלא אסור אלא להקדיש כלי ידוע משום דנראה כמקח וממכר אבל לא אסור לחייב עצמו לגבוה בדיבורו, ועיין עוד בכה"ח אות מ"א.

ודוקא קניית המצוה מותר אבל קניית מקומות בביהכ"ס דזה דבר שיש בו ממש אסור, וכן אתרוגים לאחר גמר מצוותן מן הקהל אין לזה היתר בשבת, ויש לזהר בזה, כה"ח אות מ"ב.

כתב הב"י בסי' תקכ"ז דהמרדכי סובר דאסור לתת לחבירו בשבת וי"ט מתנה אלא לצורך מצוה או לצורך שבת, מ"א ס"ק ט"ו, כה"ח אות מ"ד.

אסור ליתן לחבירו משכונן אלא א"כ לצורך שבת או צורך מצוה, שם אות מ"ה.

ומתנות לחתן וכלה אפשר דלשמח אותם ופעמים הם עניים מותר. שם.

בשו"ת כתב סופר חא"ח סי' נ"ט התיר לתת פרתו לגוי בשבת במתנה לפני שתלד כדי להפקיע ממנה קדושת בכור, ועכ"פ המיקל לא הפסיד. כה"ח אות מ"ח.

מקח וממכר בשבת בין בפה ובמסירה אסור גזירה שמא יכתוב. רמב"ם פ' כ"ג הלכה י"ג. מ. פי' לעיין ולחקור בדברים בלא מלאכה.

נ. ויש לזהר שלא לקנות בקנין סודר רק בתקיעת כף לבד. כה"ח אות נ'.

ס. דזה ג"כ מצוה, שאם אין לו אומנות עוסק בגזל, מ"א ס"ק י"ג. ועיין בסוף קידושין איזה אומנות מצוה ללמד את בנו, וגם צריך שיעשה אצל אומן ירא שמים שלא ילמד ממעשיו.

ע. גם אם החזן עשיר כיון שנותנים לו זה כדי שיתפלל הוי צורך מצוה, מ"א ס"ק ט"ו. ואסור להביא בשבת לביהכ"ס דבר ואפי' ס"ת כדי להקדישו ויש לזהר להקדישו מע"ש.

לקרוא עיתונים אסור כיון שיש בהם ידיעות במשא ומתן כ"כ בשאלת יעב"ץ סי' קס"ב. ועיין בכה"ח אות ס' בנשבע לפרוע ליום פלוני וחל אותו יום בשבת.